

بررسی آماری و تحلیلی استراتژی دولت سیزدهم
در نگاه به کشورهای منطقه:

به سمت همسایه

همسایه‌محوری جواب داد

در حالی که در هشت سال دولت‌های یازدهم و دوازدهم به واسطه تکیه دولتمردان به برجام و غرب، ظرفیت بزرگ تجارت با کشورهای همسایه مغفول مانده بود؛ با قرار گرفتن کشورهای همسایه در اولویت دیپلماسی اقتصادی ایران در دولت سیزدهم، شاهد تغییر مسیر بزرگ در این بخش هستیم.

و طرفه‌های خارجی بود، یکی پس از دیگری تعطیل می‌شدند. پیامد این تعطیلی‌ها، بی‌کاری گسترده و ایجاد ناامنی در مناطق مرزی کشور شد. اما پس از انتخابات و با روی کار آمدن دولت سیزدهم، تاجیکستان نخستین مقصد سفر خارجی آیت‌الله رئیسی شد. سفری که پای ایران را به اجلاس شانگهای و به تبع آن، ورود اقتصاد کشور به بازار بکر کشورهای عضو این پیمان باز کرد. رئیسی اما به روسیه، ترکمنستان، قطر، عمان و برای بار دوم به ترکمنستان برای شرکت در اجلاس رؤسای کشورهای ضامن آستانه سفر کرد. رهاورد این سفرها زود خود را نشان داد. دولت امارات که ۷ سال در حد کاردار فعالیت سیاسی داشت، سفیر خود را راهی تهران کرد.

جزئیات تجارت ایران با همسایگان

در سال ۱۴۰۰

تجارت ایران با همسایگان در سال ۱۴۰۰ با رشد ۲۳ درصدی در وزن و ۴۳ درصدی در ارزش به بیش از ۱۰۰ میلیون تن کالا و به ارزش ۵۱.۹ میلیارد دلار بود. برپایه این گزارش، یکصد میلیون

افق ۱۴۰۴، ایران باید با کشورهای همسایه خود بالاترین سطح روابط سیاسی - اقتصادی را برقرار می‌کرد. حضور نیافتن در کشورهایمانند امارات و تقلیل روابط با این کشور در تهران را شاید بتوان نقطه اوج ناکارآمدی دستگاه دیپلماسی کشور و بی‌توجهی به همسایگان دانست. براساس گزارش گمرک ایران، تراز تجاری در دولت حسن روحانی از نزدیک به ۳۱ میلیارد دلار در ابتدای دوره فعالیت دولت یازدهم به کمی بیش از ۳ میلیارد دلار در پایان دوره دوازدهم کاهش یافت؛ کاهش شدیدی که دود آن به چشم مردم رفت. وضعیت اسفبار ارتباط با همسایگان به گونه‌ای بود که بازارچه‌های مرزی که روزگاری محل رفت‌وآمد تجار و بازرگانان و نیز محلی برای دیدارها و رایزنی‌های سیاسی میان مقامات محلی ایرانی

این روند خصوصاً در سال‌های پایانی دولت تدبیر و امید که با روی کار آمدن ترامپ همراه بود و منطق حکم می‌کرد ایران با همسایگانی که روابط دیرینه‌ای با آنان دارد روابط خود را بیش از پیش توسعه دهد نیز تغییر نکرد. انتظار این بود که با خروج امریکایی‌ها از برجام، دولت سیاستی نزدیک‌تر به همسایگان را دنبال کند و شرکای سنتی خود را در بحبوحه فشارهای واشنگتن به تهران حفظ کند. با این حال، دولت وقت تمایلی به اصلاح نگاه از غرب به منطقه نداشت. آمارهای منتشرشده از رفت‌وآمدهای سیاسی دولت روحانی نشان می‌دهد، دولت وقت همسایگان را نادیده گرفته است. بی‌توجهی به ظرفیت کشورهای همسایه در حالی رخ می‌داد که براساس سند چشم‌انداز

ویژه‌نامه
صادرات

ایران

مهر ۱۴۰۱